

Festkantate

VED

ØSTRIGSGADES SKOLES

50 ÅRS JUBILÆUM

1906 1956

Musik: GERHARD OLSEN

Tekst: O. STEENBUCH-JENSEN

Recitativ

Til tankens slot er vejen lang,
og ofte må vi gå i blinde.
En hverdags farve, rytme, sang
er ikke altid let at finde.
Et kærligt sind med ædel hang
kan vi alene ikke vinde.
Men disse høje idealer
til jer i skolen daglig taler;
thi skolen vil jer gerne lære
alt sandt og skønt og godt at ære,
så I en dag, når tiden kommer,
kan vandre ud i livets sommer
med blikket frejdigt vendt mod målet,
der blinker fjernt, men lysomstrålet.

Recitation

En lille landsby her så nær ved Sundet
ni hundred år har blundet.
I vor tid fik den rettet på facaden,
blev del af hovedstaden.
Og fire år derpå — i forårssolen —
på marken knejste skolen.
Den lå så ensom, ganske ugeneret,
i Bellevuekvarteret.
Fra skolens vindue så man skibe glide,
og til den anden side
man aned' Ama'rlandets rige grøde
i somrens aftenrøde.
Måske man så på Kløvermarkens slette
den første flyver lette.
Nu ligger skolen ikke mer alene;
hvor før krøb star og hvene,
der ligger huse, nummer efter nummer,
og mange børn de rummer.
Men endnu fejer Sundets friske briser
hen over Sundbys fliser.
En Mimers brønd for unge skal du stande,
udøse dine vande.

Kor

Et halvt hundred år har vor skole nu stået,
har oplevet tre af de skjoldungers skud,
set slægt efter slægt, der i skolen har gået,
sig folde vindskibeligt, fribårent ud,
beredte at virke på samfundets bud.

Så længe? Er vesper da endelig inde
med alderens krav om at unde sig hvil?
Nej, der hvor du ungdom og livslyst kan finde,
der ældes det aldrig, ej tiden er til
i skær af det evige morgengry's ild.

Fandt frugter ej straks vi på grønklædte grene,
og var der end stunder af mismod iblandt,
vi ved jo, at dråber kan udhule stene,
og trøst vi i tålmod og kærlighed fandt,
men jubled for alle små sejre, vi vandt.

Thi største og sværeste fag for os alle
er kunsten at leve — i vekslende kår —,
at høre den stille samvittighed kalde
og følge dens manen, hvordan det så går,
at være sig selv kun trods blændværk og blår.

Kor

Mens før den rette fart, den rette flid
blev tvunget frem ved hjælp af ris og ferle,
så er nu glæden som en ædel perle,
der stråler til os gennem dagens slid.

Ved papegøjesnak man ug fik,
det gjaldt om lektion ordret at serveres,
men nu forståelse vi skatter mere
og hjælper frem den saglige kritik.

Fra høje piedestal med stentorrøst
holdt læreren de pilte strengt i ave;
i øjenhøjde nu man ser ham trave
imellem pogene med liv og lyst.

En duks med toppoints var dagens helt;
men bag i klassen skuled fukseflokken.
Nu sættes ingen mer i gabestokken:
vi ved, enhver har evner på sit felt.

Og man stod det med huen i sin hånd,
når voksne ville en med ord beære.
Vi kan lidt ydre former nok undvære,
når blot vi finder samarbejdets ånd.

Man skyndte sig fra skolens slaveri,
så snart den sidste time var til ende.
Nu ser vi børnene tilbage vende
til skak, musik, madlavning, maleri.

I træsko børn med bøger i en rem
kom klaprende, når de i skole skulle.
Nu skrider de med taskerne så fulde,
at bøgerne er ved at sprænge dem.

Ja, hvad er bedst, det gamle eller ny?
En del med suk ser tankefuldt tilbage
og længes mod de »gode, gamle dage«,
mens andre føler bedre tider gry.

I livets lov dog sådan skrevet står:
hver tid må tænke sine egne tanker,
og ingensinde kan vi kaste anker,
i dag er aldrig ganske som i går.

(Rettelserne herover foretog jeg i marts 1956 - efter forfatterens anvisning ...)

Skolens ord til lærerne

I, som stævned hid på festens dag,
I, som daglig mine unge skøtter,
alle skolens sande, sikre støtter,
skolens tak med rette til jer tag!
Uden jer var skolen blot et hus,
hvor der kun bestod forvirret mylder;
men ved jer en kraft det hele fylder
virkende ved åndens vingesus.
Kæmpe mod jer selv I altid må,
kæmpe for de børn, som her vil trænges;
aldrig glemme dét: at kunne længes,
eller dét: at holde af de små.
Lyst til leg må bo i jeres sind,
uden leg kan ungdom ikke trives;
stundom må der også kunne drives:
tiden selv vil liste lærdom ind.
Kundskab stolt fra oven skuer ned,
medens livets visdom, som kan vindes
her, hvor tusind livsproblemer findes,
lærer jer den rette ydmyghed.
Hvert et barn skal stå for jer som mål,
ej som middel bare for metoder;
sådan værner I om åndens goder,
bærer ved til friheds dyre bål.
Vær mod tvivl og mistillid på vagt;
følg ej bud fra fanatismens lejre;
husk, at den dog sidst og helt vil sejre,
som med morgendagen står i pagt!
Tak da til jer alle, gamle, ny!
Tak til jer, der ikke virker mere,
glad i dag af jer ser skolen flere,
længe lever blandt os jeres ry!
Tak til jer, der nu med dygtighed
bruger jeres energi og kræfter!
Gid de ny, der éngang følger efter,
arven bærer fremad fjed for fjed!

Skolens sang til eleverne

Hør nu her, hvad skolen til jer siger,
læg jer det på sinde, drenge, piger!
I vil gerne magt og storhed nå,
og de store helst vil større være.
Størst er den, der vil sin gerning ære,
som er trofast også i det små.

Rige vil I alle gerne blive.
Rig er den, der ret forstår at give,
den, naturens værk med undren slår.
Er du glad ved allermest at yde?
Kan et dugget blad dit indre fryde?
Ellers du som fattig stavkarl står.

Heltemod du uforknyt udfolder,
når en dyst din ære opretholder.
Vid da: under hverdagslivets hvælv
ser du sande helte uden kroner
kæmpe mod det svage sinds dæmoner,
vinde sejr i kampen mod sig selv.

Klogskab vil enhver med glæde eje.
Skolen har kun vist, ad hvilke veje
I kan gå og høste kundskabs frugt.
Hele livet må I stadig slide,
søge hen, hvor I får mer at vide.
Svigter I, da er det faneflugt.

Men hvad enten I maskiner passer
eller tal og ord med pennen kradser
eller ejer selv en god bedrift:
Sandhed først — hvis ej, er alt forgæves;
sandhed størst — omend der ofre kræves.
Sandhed stå for jer med flammeskrift!

Nye små hver høst på porten banker.
Ved skærsommer hold fra skolen vanker,
fri for lektier fremad kun de ser.
Skolen gerne følger jeres færden,
hører jer fortælle nyt fra verden.
I skal altid være hjemme her!

(I årene efter jubilæet blev "Skolens sang til eleverne" udleveret s.m. afgangsbrevet)

Til Carl Nielsens melodi til »Danmark, i tusind år«
synges som fællessang:

Alles tak til skolen

Vekslende tider går,
hjerte og ånd består
bag skolens mur.
Gid der fra dette sted
lyde må langt af led
toner om tålsomhed
i mol og dur!

Dagen er milepæl;
tak da, af ganske sjæl,
for tid, der svandt!
Hver har sin ledebavn,
styrer mod den sin stavn,
dog du til fælles gavn
os sammen bandt!

Uglen er i vort skjold —
måtte vi mangefold
forstå dens sus.
Livet vil hastigt gå —
Måtte du længe stå,
fakkelt i dage grå,
vort skolehus!

FR. PALM GRÆSEN
BOKTRYKKERIE KØBEN

